Міністерство охорони здоров'я України
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця

Ministry of Health of Ukraine
Bogomolets National Medical University

USMYJ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕДИЧНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЖУРНАЛ

THEORETICAL AND PRACTICAL EDITION

UKRAINIAN SCIENTIFIC MEDICAL YOUTH JOURNAL

№3 (164) 2026

© 2026 by the authors; licensee USMYJ, Kyiv, Ukraine.
This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution License (http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Науково-практичне видання

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕДИЧНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЖУРНАЛ

Засновник і видавець:
Національний медичний університет імені О.О.Богомольця (ROR ID: 03edafd86)

Орган управління:
Міністерство охорони здоров'я України

Індексація:
Google Scholar, Index Copernicus, WorldCat (OCLC)

Періодичність: 4 рази на рік
Реєстраційне свідоцтво: КВ № 17028-5798ПР

Статус видання:
включено до переліку фахових видань України (наказ МОН України від 11.06.2026 № 928)

Наукові напрями публікацій (спеціальності):

- І1 — Стоматологія
- І2 — Медицина
- І3 — Педіатрія
- І4 — Медична психологія
- І6 — Технології медичної діагностики та лікування за спеціалізаціями
- І7 — Терапія та реабілітація за спеціалізаціями
- І9 — Громадське здоров'я

Рекомендовано до друку:

Вченою радою НМУ імені О.О. Богомольця (протокол №5 від 28.05.2026 р.)

Редакція Українського науково-медичного молодіжного журналу, науковий відділ НМУ, бульвар Тараса Шевченка, 13, м. Київ, 01601, Україна

Вебсайт журналу: www.mmj.nmuofficial.com
E-mail: usmyj@nmu.ua
Вебсайт установи: www.nmuofficial.com

Друк:
ТОВ «505», м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 17а
Тел.: +38 (063) 101-22-33,
E-mail: polygraphyinzt@gmail.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5609 від 21.09.2017 р.

Вихідні дані:
Підписано до друку: 31.03.2026 р.
Формат: 60×84/8. Друк: офсетний. Папір: офсетний
Тираж: 50 прим. Замовлення: № Ж-2025/17.06

ISSN 2786-6661 (Print)
eISSN 2786-667X (Online)
UDC: 378.6:61:001.891](477.411)(050)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор:
Сергій Земсков

Заступник головного редактора:
Павло Чернишов

Голова редакційної колегії:
Юрій Кучин

Відповідальний секретар:
Анастасія Гринзовська

Члени редакційної колегії:

Анатолій Гринзовський, Андрій Копчак, Євгенія Бурлака, Ірина Журавель, Назарій Кобиляк, Олег Міщенко, Antonios Billis (Greece), Andreas Neff (Marburg, Germany), Oksana Goroshchuk (Poland), Tomasz Bochenek (Poland), Ulrich Friedrich Wellner (Lubeck, Germany)

Правові положення:

Усі права на опубліковані матеріали належать редакції.

Відповідальність за достовірність поданих фактів несуть автори.

Передрук матеріалів можливий лише за згоди редакції з обов'язковим посиланням на джерело.

До друку приймаються наукові матеріали, що відповідають вимогам видання.

Scientific and Practical Edition
UKRAINIAN SCIENTIFIC MEDICAL YOUTH JOURNAL

Founder and Publisher:
Bogomolets National Medical University
(ROR ID: https://ror.org/03edafd86)

Governing Body: Ministry of Health of Ukraine

Journal's indexing:
Google Scholar, Index Copernicus, WorldCat (OCLC)

Publication frequency: 4 issues per year
Registration Certificate: КВ № 17028-5798ПР

Journal status:
Included in the list of professional scientific publications of Ukraine (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 11.06.2026 № 928)

Scientific fields (specialties):

I1 — Dentistry
I2 — Medicine
I3 — Pediatrics
I4 — Medical Psychology
I6 — Medical Diagnostic and Treatment Technologies (by Specialisation)
I7 — Therapy and Rehabilitation (by Specialisation)
I9 — Public Health

Recommended for publication:
Academic Council of Bogomolets National Medical University (Protocol №5, 28.05.2026)

Editorial office: Ukrainian Scientific Medical Youth Journal, Research Department Bogomolets National Medical University
13 Taras Shevchenko Blvd., Kyiv, 01601, Ukraine

Journal website: www.mmj.nmuofficial.com
E-mail: usmyj@nmu.ua
University website: www.nmuofficial.com

Printed by:
LLC "505", 17a M. Berdychivska St., Zhytomyr, Ukraine
Tel.: +38 (063) 101-22-33
E-mail: polygraphyinzt@gmail.ua
Certificate of publishing entity:
ДК № 5609 dated 21.09.2017

Publication details:
Signed for print: 31.03.2026
Format: 60×84/8, Printing: offset, Paper: offset
Circulation: 50 copies. Order No.: Ж-2025/17.06

ISSN 2786-6661 (Print)
eISSN 2786-667X (Online)
UDC: 378.6:61:001.891](477.411)(050)

EXECUTIVE BOARD

Chairman Of The Editorial Board:
Iurii Kuchyn

Editor in Chief:
Sergii Zemskov

Deputy Editor-in-Chief:
Pavel Chernyshov

Executive Secretary:
Anastasiia Hrynzovska

Members of the Editorial Board:

Anatolii Hrynzovskyi, Antonios Billis (Greece), Andreas Neff (Marburg, Germany), Andrey Kopchak, Ievgeniia Burlaka, Iryna Zhuravel, Nazariy Kobyliak, Oleg Mishchenko, Oksana Goroshchuk (Poland), Tomasz Bochenek (Poland), Ulrich Friedrich Wellner (Lubeck, Germany), Zhanna Polova.

Legal notice:

All rights to the published materials are reserved by the editorial board.

Authors are responsible for the accuracy of the data presented in their articles.

Reproduction of materials is permitted only with the consent of the editorial board and with proper citation.

Submitted manuscripts must comply with the journal's publication requirements.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІКАРНЯНИХ ІНФЕКЦІЇ У ЄВРОПІ

Мокієнко А.В.

Кафедра громадського здоров'я та фізичного виховання
Завідувач кафедри доктор медичних наук, професор Гущук І.В.
Національний університет «Острозька академія»
м. Острог, Рівненська область, Україна

Вступ. Госпітальні (нозокоміальні) (HAIs) інфекції є серйозною проблемою громадського здоров'я, яка суттєво впливає на глобальний тягар смертності та захворюваності. Їх постійне зростання в Європі має серйозний вплив з точки зору додаткових витрат для систем охорони здоров'я. У Європі HAIs вражають близько 4 мільйонів пацієнтів на рік з 16 мільйонами додаткових днів перебування в лікарні та понад 37 000 смертей.

Мета. Аналіз проблеми лікарняних інфекції у Європі.

Матеріали і методи. Бібліометричні, аналітичні.

Огляд. Пацієнти, які не мають можливості нормально реагувати на інфекцію через ослаблену імунну систему, проходять інвазивні процедури або проводять більше 48 годин у лікарні, найбільше ризикують захворіти на HAIs.

Від 20 до 30% цих інфекцій вважаються тими, яким можна запобігти. Наприклад, гігієна рук є однією з найважливіших стратегій профілактики. Однак, згідно з опитуванням, половина пацієнтів/членів їхніх сімей заявили, що вони не отримували жодної інформації про ризик інфекцій, пов'язаних з медичною допомогою, під час госпіталізації до лікарні чи закладу догляду. Більше того, законодавство та рекомендації, прийняті на рівні ЄС, визнають цю проблему, але державам-членам потрібно зробити набагато більше.

У систематичний огляд з цієї проблеми загалом було включено 66 досліджень. Був описаний діапазон поширеності HAIs (4,6–49,3%) у загальній популяції. У дорослому населенні поширеність коливалася від 0,44% до 51,7%, найчастіше з інфекціями місця хірургічного втручання (1–84,3%), інфекціями сечовивідних шляхів (0,58–70,5%), інфекціями кровотоку (0,1–46,6%) та інфекціями дихальних шляхів (0,5–45,1%). Натомість у дитячому населенні поширеність HAIs коливалася від 2,45% до 6,9%, з більшим тягарем у перший рік життя та вищою частотою інфекцій кровотоку (3,1–44,6%). Найбільш ізольованими збудниками були *Pseudomonas aeruginosa*, *Escherichia coli*, *Klebsiella pneumoniae*, метицилін-резистентний золотавий стафілокок та *Candida spp.* Супутніми факторами ризику, окрім похилого віку та клінічного стану пацієнтів, були використання інвазивних пристроїв та тривале перебування в лікарні.

Висновок. Поточна епідеміологічна ситуація зумовлює необхідність постійного контролю HAIs. Для підвищення ефективності профілактичних та контрольних заходів необхідно ретельно розробити інтервенційні дослідження, щоб визначити найефективніший комплекс профілактичних заходів. Крім того, необхідно впроваджувати системи спостереження та заохочувати посилення навчання з питань безпеки для пацієнтів, відвідувачів та медичних працівників.

Ключові слова: лікарні, інфекції, збудники, пацієнти, профілактика.

ПРОФЕСІЙНІ РИЗИКИ В КОСМЕТОЛОГІЇ. ГІГІЄНІЧНИЙ АСПЕКТ ТА АНАЛІЗ СКЛАДУ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Мокрякова М. І., Лопушанська О. М.

Науковий керівник: асистент Мокрякова М. І.
Кафедра гігієни та екології
В.о. завідувача кафедри: Літовченко О. Л.
м. Харків, Україна
Харківський національний медичний університет

Актуальність. Косметологічна сфера сьогодні має широкий перелік послуг від консультативної допомоги до апаратної косметології. Конкуренто спроможний косметолог має володіти декількома техніками і методиками омолодження шкіри, гарно орієнтуватися в косметичних засобах їх якості і ефек-

Creative Commons «Attribution» 4.0

тивності. Систематичний контакт з різними біологічно активними компонентами косметичних засобів без засобів захисту може стати потенційно небезпечним фактором ризику для розвитку сенсибілізації і алергізації організму [**Api et al., 2008; Lerbaek et al., 2007**].

Мета дослідження – оцінити потенційні професійні ризики для здоров'я косметологів при роботі з сучасними косметичними засобами на основі аналізу їхнього INCI-складу, наукових джерел і результатів анкетування практикуючих фахівців.

Методи і матеріали: для написання наукової роботи було проведено аналіз INCI-складів найпопулярніших косметичних засобів в салонах краси, анкетування працівників косметологічних салонів, аналіз медичної літератури який охоплює питання якості і безпечності косметичних засобів в тому числі медичні статті зарубіжних наукових досліджень. з баз даних PubMed та Scopus.

Результати дослідження: За результатами проведеного дослідження встановлено, що робота косметолога супроводжується регулярним і часто тривалим професійним контактом з великою кількістю косметичних засобів, серед яких значну частку становлять препарати з активними компонентами. В анкетуванні взяли участь 17 практикуючих косметологів, усі респонденти – жінки. Більшість із них працює у приватних косметологічних кабінетах, а 64,7% опитаних безпосередньо контактують із косметичними засобами 4 години на день і більше. Найчастіше у щоденній практиці використовуються засоби для очищення шкіри, маски та пілінги, кислотні засоби і серуми, що свідчить про систематичний вплив як базових, так і високоактивних формул.

Аналіз анкет показав, що 58,8% респондентів щоденно застосовують кислотні засоби, 35,3% – освітлюючі компоненти, 29,4% – засоби з азелаїновою кислотою, а частина фахівців працює із нейропептидами та факторами росту. При цьому 64,7% опитаних іноді поєднують у межах одного сеансу кілька активних засобів, а ще 5,9% роблять це регулярно. Це створює умови для комбінованого впливу речовин із різними механізмами дії та підвищує ризик подразнення шкіри, сенсибілізації, ураження слизових оболонок і надмірного хімічного навантаження на працівника [**Lerbaek et al., 2007**].

Водночас рівень хімічної настороженості серед косметологів не можна вважати достатнім. Не зважаючи на те що 47,1% респондентів зазначили, що завжди перевіряють склад і безпечність нових засобів у спеціалізованих базах, 52,9% або роблять це лише вибірково, або покладаються переважно на рекомендації виробника чи дистриб'ютора. Це вказує на наявний розрив між практикою використання активних препаратів і реальним рівнем оцінки їхнього ризику.

Проведений аналіз INCI-складів досліджуваних препаратів показав, що найбільше гігієнічне значення для професійного ризику мають не всі компоненти формул загалом, а окремі групи речовин [Dréno et al., 2019]. До них належать консерванти й підсилювачі консервантів, зокрема phenoxyethanol, ароматизатори та окремі рослинні екстракти з алергенним потенціалом, AHA- і BHA-кислоти, kojic acid, alpha-arbutin, висококонцентровані освітлюючі компоненти та азелаїнова кислота. Для частини сучасних біоактивних інгредієнтів, таких як нейропептиди або фактори росту, переконливих даних про виражену токсичність у косметичних концентраціях немає, однак їх тривалий професійний вплив вивчений недостатньо, тому вони потребують обережного ставлення [SCCS, 2021].

Висновок: проаналізувавши склад косметичних засобів, медичну літературу ми визначили, що професійний ризик для косметологів формується не через один окремий "небезпечний" препарат, скільки через сукупність чинників: тривалий щоденний контакт із засобами, використання кількох активних компонентів в одній процедурі, наявність у формулах подразнювальних або сенсибілізувальних речовин, а також недостатньо системний контроль безпечності нових продуктів. Отримані результати підтверджують доцільність розробки профілактичних рекомендацій для косметологів, які мають включати обов'язковий аналіз INCI-складу, мінімізацію необґрунтованого комбінування активів, використання засобів індивідуального захисту, контроль вентиляції та підвищення професійної обізнаності щодо токсикологічних властивостей компонентів косметики.

 Creative Commons «Attribution» 4.0

АЛФАВІТНИЙ ЗМІСТ

Baieva O.V. 224
Blagaia A.V. 208, 209, 230
Bohachova O.S. 210
Burlaka Ie. A. 209
Chebernina I.O. 225
Ciobanu E. 228
Diachenko M.S. 216
Dmytryshen P.V. 219
Gerasymenko O.I. 226
Ivanko O.M. 213, 223, 224
Khrychikov D.O. 219
Kondratiuk M.V. 208
Korost Y.V. 222
Korshunova A.S. 214
Kovalenko O.M. 230
Krynychnyi Yu.V. 228
Kucher M.O. 213
Kucher R.I. 212
Kucherenko I. I. 209
Kyselov S.M. 213
Lekhan V.M. 214
Lymar L.V. 209
Makhniuk V.M. 223, 224
Maksymova Z.V. 228
Marchuk O.V. 219
Mokriakova M.I. 210
Mykhailenko D.V. 214
Mykhailyk O.P. 213
Ohorodniichuk I.V. 212
Paienok O.S. 215
Radlovska Yu.V. 226
Riabovolyk O.I. 208
Romaniuk V.V. 216
Rublevska N.I. 217
Serheta I.V. 219
Shapkina-Markovska A.A. 210
Schetko Y.Yu. 228
Shchokina K. 220
Shevaga V.M. 229
Shkvarok-Lisovenko A. K. 222
Shvets A.V. 223, 224
Spinei L. 228
Stinska T.S. 213
Stupchuk M.S. 225
Sychova I.S. 228
Tarasova Ye.V. 226
Tishchenko I. 220
Toncoglaz M. 228
Tsarenko A.V. 228
Usenko S.A. 216
Usenko S.H. 216
Vygovska O.V. 209
Zadorozhna B.V. 229
Zadorozhnyi A.M. 229
Zaiarskyi M.I. 214
Zemskov S.V. 230
Zinchenko T.I. 208
Аль-Сехлі С.М.А. 267
Андрусишина І.М. 266
Барілка В.А. 232
Білоус О.С. 249
Білоус С.В. 249
Бобко Н.А. 244, 306
Божук Б.С. 266
Брухно Р.П. 289
Виговська О.В. 257
Вольф О.О. 300
Воробйова І.І. 247, 293
Гаркавий С.І. 261
Глевацька М.О. 233
Гнатюк В.В. 235, 237
Гончаренко І.Ф. 291
Горчакова Н.О. ..... 234, 235, ... 237,304
Гунько Н.В. 239
Дема О.В. 261
Дзевульська І.В. 240, 256
Донік О.М. 241
Донцова Д.О. 242
Дружиніна А.О. 244
Дубова О.С. 239
Дюдіна І.О. 245
Дякова О.В. 285
Євтушенко В.В. 269, 291
Живецька-Денисова А.А. .. 247, ... 299
Заболотна І.В. 249
Завгородній І.В. 295
Завгородня Л.В. 250
Зайцев В.В. 251
Зайченко Г.В. 253
Зенкіна В.І. 279
Зубленко О.В. 254, 281
Каліновська В.В. 255
Камінський Р.Ф. 256
Капустін О.О. 295
Кириця Н.С. 257
Клименко О.В. 235, 304
Ковалюк Т.В. 233
Козак Д.О. 253
Козак Н.Д. 253
Козак О.А. 258
Копичко Ю.О. 259
Короткова Н.В. 239
Короленко В.В. 260
Коршун М.М. 261
Костик Х.Я. 232
Кожан Н.Є. 300, 303
Кротова Л.О. 265
Крупка Н.О. 263
Крячкова Л.В. 265
Кудієвський Я.В. .....
Кундієва А.В. 266
Курочка В.В. 267
Ластовецька Л.Д. 233
Лейких С.В. 282
Літовченко О.Л. 268
Лобачова Т.І. 289
Лозова Л.А. 2473 293
Лопушанська О.М. 271
Малиновська М.М. 256
Маліков О. В. 240
Мартіянова Ю.В. 261
Матлан В.Л. 232
Мельник Д.В. 269, 291
Мельченко Ю.В. 282
Мокієнко А.В. 270
Мокрякова М.І. 271
Мохорт Г.А. 273
Найда І.В. 274
Новак В.Л. 232
Новохацька С.М. 282
Огородник А.О. 288
Орєхова О.В. 275
Павліченко О.Ф. 275
Паліброда В.В. 277
Паліброда Н.М. 278
Паустовський Ю.О. 279
Петрусевич Т.В. 254, 281
Полька Н.С. 282
Порошинська І.В. 284
Примак С.В. 232
Процюк Л.О. 285
Прудиус В.В. 286

Creative Commons «Attribution» 4.0

Риган М.М. 289
Римар М.М. 232
Рудницька О.П. 282
Рябова С.В. 268
Савицька С.В. 288
Савицький В.Л. 269
Савченко Н.В. 234, 304
Сайчук К.О. 268
Сергієнко Т.А. 289
Стрєлковська Т.Є. 266
Скалецький Ю.М. 289
Скрипченко Н.Я. 293
Скнар О. 291
Смірнов А.С. 295
Ткаченко В.Б. 293
Толстих О.І. 300
Федоренко В.І. 299
Федоренко Ю.В. 298, 299
Фогель М.С. 254, 273, 281
Харламова А.В. 275
Царенко А.В. 300, 303
Чайка Ю.Г. 302
Чайковська В.В. 300
Чемерис Н.М. 263
Шадрін В.О. 257
Шалай О.О. 232
Шамаєва О.В. 247, 293
Шекера О.Г. 300, 303
Шипко А.Ф. 269
Шумейко О.В. ..... 234, 235, ... 237, 304
Щерба О.А. 233
Яворовський О.П. 289
Яворський Є.Є. 306

Creative Commons «Attribution» 4.0